

Türk Dil Kurumu Başkanı

PROF. DR. MUSTAFA S. KAÇALIN'IN

8. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın Açış ve Ödül Töreni Konuşması

Sayın Cumhurbaşkanım,

Değerli Konuklar,

1932'de başlayan, değişik tarihler ve adlarla yirmi kere yapılan toplantıların yirmi birincisi olan 8. Türk Dili Kurultayı'na hoş geldiniz. 156'sı yurt içi, 110'u yurt dışı, 266 iştirakçiden 247 bildiri, bu toplantımızın belke miğidir. Oturumlarda Türkiye dâhil 34 ülkeden iştirakçi vardır.

Kurultayımızı teşriflerinizden ve 2017 Türk Dili Yılı'nı himayelerinizden dolayı zatıalilerine en içten şükranlarımı sunarım.

2017 Türk Dili Yılı'nı başbakanlık genelgesi yayımlayarak hükümet birimlerinin çalışma alanına katan Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM'a, her zaman himayekâr iş birliği içerisinde bulunduğumuz Sayın Başbakan Yardımcımız Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ'e teşekkürlerimi arz ederim.

Yurt dışından ve yurt içinden Kurultay'a katılarak Türklük bilimine ve Türkçeye hizmet eden değerli bilginlerin her birine ayrı ayrı minnet ve şükran duygularımı arz ederim.

Biz Kurum olarak devlet yazışmalarında dilimizi kalıcı olarak kullananlarla; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, mahallî idareler olmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve basın yayın organları ile iş birliğine talibiz ve hazırız. Ders kitaplarındaki Türkçe, televizyon dizilerindeki Türkçe hususunda katkı vermeğe hazırız.

Devlet kurumlarından Türkçe duyarlılığı beklemek yerine, bir Türkçe danışmanı istihdam edilmesinden yana olduğumuzu belirtmek isterim. Basın yayın kuruluşlarının özen göstermediğini söylemeğe gerek yok. Düzeltme işaretli ve noktalamasız, hatta sonu noktasız cümleler aldı başını gidiyor.

Belediye meclislerimizin Türkçe hassasiyeti konusunda karar vermesini ve müeyyide uygulamasını istemek hakkımızdır çünkü bu işin Kurum uhdesinde olduğunu sanıp bizden talep edenlere teker teker meram anlatmak işimiz olmamalı.

Dil kirliliği, dil yanlışlığına dönüştü. Kelime dikkatsizliklerine ilave olarak ifade bozuklukları da resmî olarak icra edilebilmektedir. “Eski dışişleri bakanı” yerine “dışişleri eski bakanı” demek ne ise “IV. Murat” yerine “Murat IV.” demek de aynıdır. F klavye yerine başka klavye kullanmak hız bakımından yürüyen merdivene tersine tırmanmakla eşittir. F klavye ile yarışan Türkler, Latin harfi kullanan on altı dilde metin yazmada hep birincilik almışlardır.

“Daha bir asır önce kullandığımız ve herkesin anladığı ortalama kelimeleri sürgün edip dilden atanlar; neden Batı kökenli kelime, kavram ve terimlere sonuna kadar kucak açıyor ve neden eşyaya ve mekânlara ad verirken Türkçe kelimeler kullanmak birilerinde aşağılık duygusu oluşturuyor ve onları âdeta rahatsız ediyor?” sorusuna cevap bulmadıkça dil meselemizi çözemeyiz.

Ağırlıklı olarak sözlük çalışmalarını yürüten Kurumumuz; Makedonca-Türkçe Türkçe-Makedonca, Arnavutça-Türkçe Türkçe-Arnavutça, Bulgarca-Türkçe Türkçe-Bulgarca sözlüğü yayımlama hazırlıkları içerisinde. Bunun gibi bize katkıda bulunanlarla komşu coğrafyamızın dilleri öncelikli olarak sözlük hazırlayanlara kapımız açıktır.

Tarihî derinlik içerisinde atalarımızın kullandığı dilden kopuk talihsiz; coğrafi genişlik içerisinde akrabalarımızın konuştuğu dilden kopuk hâlsiz;

anlaşılır Türkçesi varken vizyonlu, misyonlu hasılı siyonlu işgal kelimeleriyle istikbalsiz bir Türkçe ile ancak başarısızlık başarılabilir. “Buhran”a “kriz” dersek, “kalp sektesi”ne “kriz” dersek krizden kurtulamayız. Çizgisiz olmayız, çizgimiz Türkçe olmalı. İlgisiz olamayız, ilgimiz kendimize olmalı. Kimliksiz olamayız, dilimiz kimliğimiz olmalı. Bu *-malı, -meli*’ler küçük görülürse elin malı olmak herhâlde kaçınılmaz olmalı.

Hiç kimse, kullanılmaması gereken bir kelimeyi “ama o milletlerarası” deyip kullanma serbestliğine sahip değildir. Milletlerarasının olması için milletlerin var olması gerekir. Var oluş mücadelesinde millet tarafını seçmeyen arada kalır. Ağır taşı köşeye korlar. Köşede ağır bir millet olmayıp arada küçük bir kabile olmak başkasının keyfine meze olmaktır. Atlar tepişir arada merkepler ezilir. Küheylan olana merkeplik zillettir.

İşgalci kelimelerin beynimizi istila etmesine hiçbir Türk’ün kullanmadığı, hiçbir Türk’ün anlamadığı, hiçbir kuralın tanınmadığı yapma, Türkçesi ile karşı durulamaz. Kurucumuzun orta yolu, yolumuzdur.

Sayın Cumhurbaşkanım, *“Türkçe elden gidiyor, Türkçe gidince Türk kimliği de gidiyor, sizin döneminiz böyle bir gafletle anılmamalı.”* cümlesini had-dini aşmadan vahameti arz etmek olarak alınız.

Dilimiz kendimizdir, kamusumuz namusumuz. Kendimizi kurtarmak elzem namusumuzu korumak ehemdir. Türk dili çınarının konuşulmayan, yazılmayan hasılı kitaplaşmayan yapraklarının topraklaşması mukadderdir. Dilimiz dünümüz, dilimiz günümüz, dilimiz ömrümüzdür. Elimize, dilimize sahip olmak şiarımızdır. Özümüz, ana dilimizde ata sözümüzdür. Ana dilimiz ata mirasımızdır. Mirasın reddiyle, mirasın talanıyla büyünmez; yabancı engeli, yabancılaşma illeti mirasımızın yarına taşınmasıyla aşılır. Bu iş böyle başarılır. Başarı dileklerimle, hepinizi muhabbetle selamlıyorum.